
МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 338.432

DOI <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.2.21>

Є. О. Карпенко

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування
Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У статті досліджено особливості функціонування системи державного управління сфері захисту економіки в умовах євроінтеграції у контексті руйнівних загроз, спричинених повномасштабним воєнним вторгненням росії в Україну. За допомогою низки науково-дослідницьких методів здійснено пошук перспектив адаптивного потенціалу інституційного механізму функціонування системи державного управління у сфері захисту економіки в умовах євроінтеграції та характеристика його складових елементів.

У результаті проведеного дослідження охарактеризовано тенденції функціонування системи державного управління захисту економіки України в умовах євроінтеграційних процесів, під впливом воєнного вторгнення росії та руйнування економіки регіонів України, цілих економічних галузей та інших деструктивних чинників. Водночас особливостями такої системи державного управління визнано наявність адаптивного потенціалу інституційного механізму, сутність якого полягає у трьох складових елементах: 1) інституційний контур захисту економіки у євроінтеграційних процесах, представлений сукупністю державних інституцій, призначення яких полягає у забезпеченні балансу національних економічних інтересів та інтересів інших інтеграційних суб'єктів, що відбуваються у процесі адаптації національної економіки в інтегрованому середовищі в умовах стратегічних загроз; 2) потенціал функціональних особливостей інституційного контуру захисту економіки у процесах євроінтеграції, призначений для формування адаптації стратегії державного управління і тактики подолання асиметрії економічного потенціалу в системі виникнення загроз економічній безпеці, що особливо загострилося в умовах війни; 3) захист економіки в умовах євроінтеграційних процесів, спрямований на реалізацію адаптивного потенціалу системи державного управління, основною метою якого є подолання загроз шляхом прогнозування та проектування, де економічна дипломатія визнана одним із головних інструментів реалізації захисної функції економіки.

Ключові слова: захист економіки, економічна безпека, державне управління, європейська інтеграція.

Постановка проблеми. Однією з головних функцій держави є забезпечення безпеки і захисту у різних сферах суспільного буття, що відкрито демонструється в умовах повномасштабного російського вторгнення в Україну. Водночас державне управління у сфері захи-

сту економіки є частиною забезпечення національної безпеки й оборони, зокрема економічної та продовольчої безпеки. Вчинення масштабних правопорушень окупаційних військ щодо економіки – ілюстрація потреби інтенсифікації державного управління щодо захисту економіки,

приміром протидії незаконному вивозу зерна тощо. Саме тому держава здійснює значні зусилля у сфері захисту економіки посередництвом організаційно-правових, фінансово-економічних та інших заходів, сукупність яких забезпечить економічну безпеку та конкурентоспроможність національної економіки в складних умовах воєнної агресії проти України та реалізації державно-управлінського євроінтеграційного вектору загалом. У таких умовах суспільних трансформацій значної актуальності набуває дослідження особливостей функціонування системи державного управління сфері захисту економіки в умовах євроінтеграції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження особливостей функціонування системи державного управління у сфері захисту економіки засвідчує значну наукову дискусію, в основному пов'язану з класифікацією функціонального розмаїття, яка значно відрізняється у середовищі різних супутних галузей наукових знань: державного управління, юриспруденції та економіки. Серед останніх досліджень варто виокремити роботи таких авторів, як І.Г. Бабець, О.М. Бондаревська, В.І. Воробйов, З.В. Гбур, О.О. Желізко, В.А. Ліпкан, О.О. Матійко, Є.В. Нікішин, Л.Х. Тихончук та інших дослідників, що демонструють концептуальні підходи до моделювання системи державного управління у сфері захисту економіки. Водночас нові виклики в сфері державного управління, зокрема повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну, фізичне нищення цілих регіонів, галузей регіональної економіки, дезінтеграція економічних зв'язків – зумовили доцільність дослідження означеної проблематики з нових позицій – позицій пошуку механізмів захисту економіки України в умовах невідворотності євроінтеграції та захисту національної безпеки й оборони України.

Мета і завдання статті. Метою статті є аналіз особливостей функціонування системи державного управління сфері захисту економіки в умовах євроінтеграції у контексті катастрофічних загроз, спричинених повномасштабним воєнним вторгненням росії в Україну. Завданням статті

є пошук перспектив адаптивного потенціалу інституційного механізму функціонування системи державного управління сфері захисту економіки в умовах євроінтеграції та характеристика його складових елементів.

Виклад основного матеріалу. У межах національної системи за державою залишається незмінна інституційна роль ринкової економіки: здійснювати правосуддя, нагляд та контроль за дотриманням і правильним застосуванням законодавства, захищати права власності, проводити демонополізацію, бути надавачем суспільних благ, регулювати «температуру» інституційного середовища – запобігати її «перегріванню» – це те, без чого ринок та суб'єкти не можуть ефективно взаємодіяти. Немає іншого суб'єкта міжнародних відносин, який міг би вчасно рекапіталізувати банки, компенсувати зниження попиту з боку домогосподарств та нефінансових корпорацій. Держава виконує важливу стабілізаційну роль у нестабільному глобальному середовищі завдяки інституційному статусу, що зберігається. Чим менш усталеною та більш невизначеною є модель соціально-економічного розвитку держави, тим більша потреба у державному регулюванні. Не дивлячись на всі посилення та рекомендації наднаціональних органів зменшувати заходи протекціонізму, посткризове відновлення не обходиться без активного втручання держави, захисту внутрішніх ринків та створення сприятливих умов для національних виробників. «Державні інститути різних країн світу сприяють підвищенню конкурентоспроможності своїх національних суб'єктів. Основний інструмент – модернізація регулювання фінансового сектора». На цій основі, як слушно зауважує Е.П. Миколенко [11, с. 91], навіть виникла міждержавна конкуренція регуляторних та інституційних новацій.

Інтеррегіональне співробітництво як нову форму міжнародної взаємодії регіонів, що має на меті, насамперед, реалізацію соціально-економічних інтересів регіону на основі міжнародних галузевих і міжгалузевих проєктів та в результаті сприятиме зміцненню економічної безпеки як на регіональному, так і на дер-

жавному рівнях досліджував І.Г. Бабець [2, с. 5]. Ефективність інтеррегіонального співробітництва залежить від здатності регіонів-учасників об'єднатися для протистояння загрозам, які зумовлені не лише внутрішніми суперечностями в соціально-економічній сфері кожного окремого регіону, а й економічними та інституціональними суперечностями у відносинах «міжнародні угруповання – держава», «держава – держава», «держава – регіон», «регіон – регіон». Якщо інтереси окремих системних елементів чи підсистем не збігаються, то виникають суперечності, які, своєю чергою, генерують загрози економічній безпеці. Так, економічна безпека регіону-учасника інтеррегіонального співробітництва визначається ступенем узгодженості інтересів окремих підприємств, що беруть участь у реалізації міжнародних проектів, а також відповідністю їх галузевого спрямування інтересам регіону. Водночас захист економіки інтеррегіонального співробітництва залежить від рівня узгодженості інтересів усіх регіонів-учасників, відповідності їхніх інтересів національним інтересам кожної з країн-партнерів та спільній меті, на досягнення якої спрямовано комплекс інтеррегіональних проектів.

У цьому розумінні О.М. Бондаревська [4] пропонує розглядати економічну безпеку як взаємозалежну систему її різних рівнів: глобального, міжнародного, національного, регіонального, рівня окремо взятої господарської структури, особи.

На основі означених рівнів З.В. Гбур [6, с. 100] виокремила складові нацбезпеки відповідно до яких систематизувала основні загрози економіці держави. Вважаємо за необхідне доповнити складові економічної безпеки організаційно-правовою. В умовах війни загрози національним інтересам і національній безпеці України в економічній сфері щодо кожної із складових системи економічної безпеки зростають значно швидше, з непередбачуваними наслідками та на тривалий період, зокрема що пов'язано із значним відтоком робочої сили за кордон та внутрішнім її переміщенням, руйнація підприємств та галузей, системи логістичних процесів тощо.

Тому, вищезазначений інституційний контур відносин захисту економіки – це сукупність взаємопов'язаних формальних та неформальних інститутів (норм та правил, організацій, установ), які забезпечують структурування механізмів підтримки сталого, ефективного розвитку економіки та впровадження у державне управління принципів збалансованості інтересів кожного з учасників економічних відносин, яка в результаті сприяє досягненню стратегічних цілей вищого порядку, зокрема забезпечення національної (економічної) безпеки в конкретні геополітичні та історичні умови.

Інституційний контур є замкнутою системою усталених інститутів, які формують зміст взаємодії економічних агентів та основний напрямок розвитку економічної системи. Формою реалізації інституційного контуру є інституційні умови, які можна визначити як певний упорядкований набір інститутів, що визначає напрям економічної поведінки суб'єктів. Як учасники контрактних відносин, що виконують функцію з нейтралізації джерел загроз та інтерналізації ризиків, є принципи (суспільство загалом, місцеве співтовариство, колектив окремого суб'єкта господарювання) та агенти (бюрократичний апарат органів загальної та спеціальної компетенції). Розподіл учасників контрактних відносин, що виконують функцію забезпечення національної безпеки, їх відносна автономність та наділеність власними нормативними уявленнями, що виявляються в самостійності при розробці місії, стратегічної мети та завдань, дозволяє розглядати їх як суб'єктів системи захисту економіки, що є складовою національної економічної системи. Національна безпека в умовах мережевого суспільства розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та мережевізації економічного простору побудована відповідно до принципів функціонування мультиагентної системи. Невизначеність довкілля обумовлює необхідність надання окремим учасникам контрактних відносин певної автономності розробки інституційних проектів, системи порогових показників загроз, і навіть інструментів, вкладених у їх нейтралізацію. Натомість інтереси учасників контр-

актів не повинні суперечити цільовим орієнтирам розвитку національної економіки загалом. Проте зміст агентських відносин зумовлює виникнення додаткових загроз, здатних з певною часткою ймовірності заподіяти шкоду економічній системі та призвести до реаллокації активів між її учасниками. Отже, як зазначає Є.Х. Ханіпова [15, с. 70] національна безпека є одночасно в якості атрибутивної властивості національної економіки та підсистеми національної економічної системи, що проєктується всіма учасниками останньої.

Національна економічна безпека неоднакова для країн, що знаходяться на різних щаблях соціально-економічного розвитку. У країнах з високим рівнем доходів населення за відносно низької самозабезпеченості основними ресурсами та багатьма видами продукції національна економічна безпека надійно гарантується розгалуженою диверсифікацією зовнішньоекономічних зв'язків. Для країн із нижчими рівнями економічного розвитку та доходів населення на перший план виходять питання достатньої самозабезпеченості основними видами ресурсів та продукції. Окремо кожна країна – член ЄС має набагато менші економічні ресурси, ніж багато розвинених і навіть країни, що розвиваються. Однак ЄС притаманний синергетичний ефект, що досягається через взаємопроникнення економік країн-учасників. Саме він за твердженням Ю.П.Господарика [7, с. 8], і визначає здатність ЄС забезпечувати високий рівень економічної безпеки та конкурентоспроможності. Головне завдання економічної безпеки в ЄС – формування механізмів адаптації європейської економіки країн до світової кон'юнктури, що швидко змінюється.

У таких умовах на даному етапі в Україні відбуваються процеси адаптації економіки у європейський простір, і тому головною особливістю зміцнення захисту економіки України, як вважає О.О. Матійко [10, с. 17] є впровадження інновацій в умовах глобалізації для того, щоб бути конкурентоспроможною країною. Однак, повномасштабне воєнне вторгнення російської федерації в Україну пришвидшило цей процес, оскільки енергетична залежність України від російських і білоруських енергоносіїв

становила надзвичайно високий рівень небезпеки і загроз українській економіці, що й зумовило пошук механізмів адаптації інституційного механізму функціонування системи державного управління у сфері захисту економіки в умовах євроінтеграції.

Найбільшою загрозою економічній безпеці України за цих умов є експортна орієнтованість зовнішньої торгівлі з країнами ЄС на основі традиційних однорідних товарів за умови ненасиченості вітчизняного ринку диференційованою продукцією. Вирішальним чинником у вирішенні цього питання, на думку В.І. Воробйова [5, с. 40], має стати докорінна структурна перебудова народного господарства на підставі постійного моніторингу індикаторів економічної безпеки.

Основними пріоритетами захисту економіки України в умовах євроінтеграції В.А. Ліпкан [9] визначає: коригування моделі інтеграції української економіки до ЄС через пріоритетний розвиток внутрішнього ринку, проведення політики зменшення частки експорту у ВВП за збереження значної ролі зовнішньої торгівлі у процесі відтворення; застосування ефективної імпоротної політики з використанням процедур прийнятих у рамках СОТ, які не суперечать чесній конкуренції та зростанню конкурентоспроможності національного капіталу; становище в рамках переговорів щодо створення зони вільної торгівлі щодо вільного функціонування ринкових інститутів, стабільних та недискримінаційних правових рамок для суб'єктів господарювання обох сторін, гарантування правових норм у торговельно-економічній сфері, чітко визначених прав власності, застосування відповідних нормативів походження товарів та інших правил, які діють у рамках аналогічних угод; підтримування високотехнологічного експорту через сприяння просуванню української продукції на зовнішній ринок; спрощення та прискорення процедури експортного контролю; створення системи моніторингу стану економічної безпеки України.

Очевидно, що в умовах продовження процесів глобалізації в світі та євроінтеграційних зусиль досягти помітних успіхів в реалізації своїх конкурентних переваг і

у вирішенні на цій основі завдань економічного та соціального розвитку суспільства може лише країна з ефективною економікою та ефективними інституціями, які реалізують свої функції в межах адекватної державної економічної політики. У цій частині неможливо не погодитись із позицією О.О. Желізко [8, с. 139], що саме формування обґрунтованої та зваженої стратегії і тактики забезпечення цілеспрямованого впливу держави на процес формування сучасної моделі розвитку економіки задля забезпечення і підвищення її конкурентоспроможності, сприяння економічній безпеці підприємництва вимагає формування відповідних підходів, моделей, механізмів ефективною взаємодії держави, економіки і суспільства за реалізації певних рішень національного значення в сучасних умовах.

Важливою складовою економічної безпеки реального сектору економіки є інвестиційна безпека. На погляд вчених А. Остапчука, А. Збарської [13, с. 170] – це стан економіки, що забезпечує створення і збереження сприятливого інвестиційного клімату, високу віддачу від інвестицій, акумулювання вільних коштів у фонді нагромадження і їх ефективне використання, залучення прямих і портфельних закордонних інвестицій без виникнення фінансової залежності від іноземних інвесторів, мобільність економічних ресурсів, зростання матеріаловіддачі, фондівіддачі, продуктивності й інтенсивності праці. В умовах повномасштабної війни інвестиційний клімат в Україні не є привабливим. На це впливає низка об'єктивних чинників, серед яких – податкова система, відтік капіталу, «доларизація» економіки. За твердженням учених, і другий, і третій чинники існують унаслідок недовіри до уряду та національної грошової одиниці.

На сьогодні, у сучасних умовах російсько-української війни, що триває вже дев'ятий рік і перейшла у фазу повномасштабного воєнного вторгнення РФ, коли економічна безпека стає одним із найважливіших компонентів міжнародної, регіональної та національної безпеки, Європейський Союз, наголошує Н.Е. Аванесова [1, с. 25], починає відігравати про-

відну роль у забезпеченні стабільності та безпеки європейського континенту. Процес розбудови і реформування ЄС необхідно розглядати не тільки як розширення кордонів «спільного ринку», а й як чинник створення нової європейської архітектури безпеки, яка є комплексною, взаємопов'язаною та багатовимірною. Навіть зважаючи на те, що Європейський Союз є одним зі світових економічних і політичних центрів, проте, він може не мати далекосяжних зовнішньополітичних інтересів у сфері безпеки. Саме створення нової європейської архітектури безпеки розглядається через призму самоусвідомлення ЄС своєї ролі у зазначеній сфері. Україна хотіла б вже сьогодні бути залученою в якості спостерігача до участі в його роботі з асоційованими членами. Ще однією важливою тенденцією у галузі Європейської безпеки на думку автора – є процес розбудови в рамках Євросоюзу спільної європейської політики безпеки та оборони, який супроводжується переданням оборонних структур та функцій Західноєвропейського Союзу до ЄС. Налагодження співробітництва з Європейським Союзом в рамках його оборонного компонента, відкриває для України великі перспективи. Започаткування плідного партнерства з ЄС у цій сфері з огляду на визнану роль нашої держави як контрибутора європейської безпеки може стати відправним пунктом для подальших позитивних зрушень у ставленні ЄС до України і одним з головних чинників інтеграції нашої держави до цієї впливової інституції

Відтак, в умовах дезінтеграції української економіки, що глобально посилюється під час нападу російської федерації на Україну у 2014 році і повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року, адаптивний потенціал інституційного механізму функціонування системи державного управління у сфері захисту економіки в умовах євроінтеграції має бути зосереджений на подоланні асиметрії в економіці країн-членів ЄС та України.

З огляду на вищезазначене, необхідно звернути увагу на думку Є.В. Нікішина [12, с. 62], який слушно зазначає, що загальним підсумком інтеграції в ЄС для країн Східної та Центральної Європи є

те, що асиметрія партнерства, яка виражалася в перевагах «ядра» ЄС за рівнем продуктивності праці, впровадження інновацій у промисловість, секторальної підтримки пріоритетних для економічної і продовольчої безпеки держав ЄС галузей, низькою енерго- і ресурсоемності продукції, зберігається на користь «ядра». Необхідна масштабна модернізація економіки країн, які недавно вступили в ЄС, стримується відсутністю переданих та власних технологій, браком коштів, прямою протидією з боку іноземних компаній такої модернізації.

Асиметрія партнерства і технологічна відсталість консервуються об'єктивними і суб'єктивними чинниками, серед яких об'єктивними є:

1. Відсутність коштів і ресурсів для підтримки стратегічно важливих для економічної і продовольчої безпеки галузей;

2. Відсутність можливостей і засобів підвищення рівня технологічної та інфраструктурної оснащеності економіки, що зберігає низьку конкурентоспроможність продукції;

3. Виробництва сировинного і видобувного сектору є провідними для економіки галузями і підприємствами;

4. Виведення з управління держави провідних підприємств і, замість модернізації і переоснащення, закриття через неконкурентоспроможність;

5. Інтеграції національного та іноземного секторів промисловості не відбувається. Іноземні виробництва, як правило, створюються за модульним типом у високороботочивих галузях виробництва. Розвиток галузей у бік випуску одного виду продукції створюють загрозу економічній безпеці в разі виникнення проблем у материнських компаній і різкого скорочення виробництва [3].

6. Відсутність коштів на модернізацію власного виробництва обумовлена високим негативним сальдо імпортно-експортних операцій. Обсяги вивезеної продукції значно перевищують обсяги прямих іноземних інвестицій, кредитів і позик.

7. Ставка на іноземні компанії як джерело інновацій виявилася неправильною. Застосування інновацій зводиться до принципу «ноу-хау». Власна науково-до-

слідницька діяльність перестала забезпечувати промислове виробництво високотехнологічними розробками. Наукові кадри значною мірою втрачені для вітчизняного виробництва [12, с. 63].

Ще однією особливістю, яка не згадується в наведених вище, це регулюючі основи економічної дипломатії, яка на думку Л.Х. Тихончук [14], також реалізує важливі спеціальні функції державного управління. Економічна дипломатія повинна бути заснована на принципах діяльності наднаціональних організацій. В таких умовах, на нашу думку, доцільно уточнити визначення поняття «економічна дипломатія», що уможлиблює виявлення пріоритетів трансформації механізмів, форм та інституцій, які здійснюють координацію торгових процесів на міжнародному рівні. Відповідно, економічна дипломатія є системою заходів, здійснюваних органами державної влади та управління, на основі інтеграції механізмів регулювання торгових відносин існуючої глобальної інституційної системи координації торгової діяльності.

Насамкінець доцільно констатувати, що досвід створення сучасних систем захисту національної економіки показує, що великі країни (США, Китай, Бразилія) формують у межах державного апарату спеціальну підсистему установ, які повністю або частково зайняті питаннями забезпечення національних економічних інтересів, що є надзвичайно актуальним в Україні в умовах широкомасштабної війни зокрема.

Висновки. Отже, особливості функціонування системи державного управління у сфері захисту економіки в умовах євроінтеграції представлені адаптивним потенціалом інституційного механізму її функціонування та полягає у наступних складових:

– інституційний контур захисту економіки у євроінтеграційних процесах представлений сукупністю державних інституцій, котрі забезпечують баланс національних економічних інтересів у процесі адаптації національної економіки в інтегрованому середовищі;

– формування адаптивної управлінської стратегії та тактики подолання асиметрії економічного потенціалу в системі

виникнення загроз економічній безпеці як функціональне призначення інституційного контуру захисту економіки у процесах євроінтеграції полягає;

– захист економіки в умовах євроінтеграційних процесів спрямований на адаптивний потенціал системи державного управління, квінтесенцією якого є подолання загроз шляхом прогнозування та проектування, коли економічна дипломатія є одним з головних інструментів реалізації захисної функції.

Список використаної літератури:

1. Аванесова Н.Е. Системний підхід до формування стратегії забезпечення економічної безпеки оборонної промисловості України в умовах євроінтеграції. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 57. С. 20 – 27.
2. Бабець І.Г. Концептуальні засади стратегії економічної безпеки інтеррегіонального співробітництва України з країнами ЄС. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2013. Вип. 1. С. 3 - 13.
3. Белов М.И. Инновационная модель развития – путь к европейской интеграции. URL : <http://www.courier-edu.ru/cour0589/2400.htm>
4. Бондаревська О.М. Економічна безпека регіонів у системі економічної безпеки держави. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. С. 54 - 57.
5. Воробйов В.І. Методичні основи побудови комплексної системи економічної безпеки підприємства. *Наукові записки [Української академії друкарства]*. 2011. № 1 (19). С. 38-44.
6. Гбур З.В. Структура забезпечення економічної безпеки України в контексті європейської інтеграції. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 23. С. 98-102.
7. Господарик Ю.П. Модернізація концептуальних підходів к экономической безопасности в европейских странах: новые вызовы – новые ответы. *Имущественные отношения в Российской Федерации*. 2020. № 12. С. 7 – 21.
8. Желізко О.О. Державне регулювання інституціональних змін системи економічної безпеки підприємництва : дис. к. е. н: 08.00.03. – економіка та управління національним господарством. Кам'янець-Подільський, 2019. 262 с.
9. Ліпкан В.А. Теоретико-методичні засади управління у сфері національної безпеки України. К. : Текст, 2014. 350 с.
10. Матійко О.О. Формування інноваційної складової економічної безпеки України в умовах євроінтеграції. *Економіка України в умовах євроінтеграції: виклики та перспективи розвитку* : матер. І Всеукраїнської наук.- практич. конф., 19 квітня 2018 р., м. Умань / за ред. д. е. н., проф. О. Г. Чирви. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. С. 17 – 19.
11. Миколенко Е.П. Экономические системы в условиях глобализации: трансформация и институциональная адаптация. Харьков : НУА, 2017. 268 с.
12. Нікішин Є.В. Умови забезпечення економічної безпеки держави перехідного періоду при економічній інтеграції. *Економічний аналіз*. 2017. Т. 27, № 4. С. 59-64.
13. Остапчук А., Збарська А. Економічна безпека України в умовах трансформаційних процесів. *Геополітика України: історія і сучасність*. 2021. № 1 (26). С. 162 – 173.
14. Тихончук Л.Х. Трансформація функцій державного управління в сфері регулювання міжнародної економічної діяльності. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 6. URL: <http://www.du.nauka.com.ua/?op=1&z=1258>
15. Ханіпова Е.Х. Показатели состояния системы экономической безопасности региона и направления их повышения. *Горизонты экономики*. 2016. №1. С.69-72.

Karpenko Ye. Features of the functioning of the system of public administration in the field of economic protection in the context of European integration

The article examines the peculiarities of the functioning of the system of public administration in the field of economic protection in the context of European integration in the context of destructive threats caused by the full-scale military invasion of Russia into Ukraine. With the help of a number of research methods the prospects of adaptive potential of the institutional mechanism of functioning of the system of public administration in the field of economic protection in the conditions of European integration and the characteristic of its constituent elements are searched. The result of the study was a description of the trends in the system of public administration of Ukraine's economy in terms of European integration under the influence of factors of military invasion and destruction of regions of Ukraine,

---

entire economic sectors and other destructive factors. At the same time, the peculiarities of such a system of public administration are the adaptive potential of the institutional mechanism, which consists of three components: 1) the institutional contour of economic protection in European integration processes, which is a set of state institutions. objects that occur in the process of adaptation of the national economy in an integrated environment in the face of strategic threats; 2) the potential of the functional features of the institutional circuit of economic protection in the process of European integration is designed to adapt the strategy of public administration and tactics to overcome the asymmetry of economic potential in the system of threats to economic security, especially exacerbated during the war; 3) protection of the economy in the context of European integration processes is aimed at realizing the adaptive potential of public administration, the main purpose of which is to overcome threats through forecasting and design, in this process economic diplomacy is recognized as one of the main tools.

Key words: *economic protection, economic security, public administration, European integration.*